

ДОЛЯ ПАМ'ЯТКИ АРХІТЕКТУРИ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ: КІНОТЕАТР ІМЕНІ ЩОРСА В ЧЕРНІГОВІ

DOI: 10.5281/zenodo.5730349

© Т. Дорохіна, В. Косаченко, 2021. СС BY 4.0

Мета статті – представити історію типового кінотеатру радянських часів на прикладі кінотеатру імені Щорса в Чернігові; прослідкувати, як впливав кінематограф на виховання радянської людини; познайомити з причинами та методами створення культу Щорса у 1930-х рр.; проаналізувати процес відновлення кінотеатру після його руйнування у післявоєнні часи, часткові реставраційні роботи у 1960-х рр., після пожежі 1993 р., а також виділення коштів на його постійне вдосконалення як установи культурно-масового використання; визначити значення кінотеатру для місцевого населення в різні періоди життя міста; оприлюднити імена очільників установи, згадати випробування, які вони долали заради функціонування кінотеатру; прокоментувати сьогодення пам'ятки культури місцевого значення. **Наукова новизна** статті полягає у тому, що пропонується виклад більш повної історії кінотеатру імені Щорса, представлено автора проєкту споруди – художника-архітектора П.Ф. Савича. **Методологічну основу** роботи становлять принципи цілісності, системності, історизму та об'єктивності, що дозволили досягти неупередженості та забезпечило комплексне дослідження проблеми. Використані фактично всі загальні **методи** дослідження: емпіричні, комплексні, теоретичні та ряд спеціальних методів наукового дослідження: групування, компонентного аналізу. **Висновки** відповідають поставленій меті дослідження: ми прослідкували історію пам'ятки архітектури місцевого значення – з моменту виголошення будівництва 1935 р. до сьогодення, коли вже змінилися часи, ціннісні орієнтири, інтереси містян. Важливо вказати, що комунальна установа «Чернігівський обласний молодіжний центр» ЧОР зберегла функції кінотеатру: тут проходять кінопокази, кінопрезентації. Крім цього, проводять семінари, конференції, тренінги, лекції, форуми тощо. Споруда 30-х рр. ХХ ст. продовжує служити людям та тишити їх новими проєктами.

Ключові слова: архітектурна пам'ятка, кінотеатр, Щорс, реконструкція, споруда.

Чернігів завжди був і продовжує бути одним із головних центрів соціально-культурного життя України. Місто здавна славиться своїми історико-культурними пам'ятками різних історичних періодів. Унікальність обласного центру сприяла виголошенню його сучасного гасла – «Чернігів – місто легенд» і вибору за логотип клубка, між нитками якого проступають храм, меч, річка і чернець-привид.

Історія фактично усіх відомих споруд (не тільки прадавніх) має свій особливий шлях створення, певні секрети та унікальність. У наше поле інтересу потрапила доля пам'ятки архітектури місцевого значення – кінотеатр імені Щорса, розташований за адресою вул. Магістрацька, 3. Звертаючись до історії його будівництва, зазначимо, що потреба у ньому назріла в середині 1930-х рр. Отримавши статус обласного центру, місто потребувало подальшого культурного розвитку, розбудови інфраструктури тощо. 5 грудня 1935 р. в обласній газеті «Більшовик» було опубліковано оголошення про прийняття рішення Чернігівським облкофототрестом щодо будівництва в Чернігові нового кінотеатру. У січні 1936 р. міська влада пообіцяла, що до кінця року будівлю буде зведено¹.

Старший науковий співробітник Чернігівського історичного музею ім. В.В. Тарновського Світлана Сергєєва згідно з планом роботи установи, у рамках музейних зустрічей до 75-річчя установи підготувала розвідку «Історія кінотеатру імені Щорса у Чернігові (до 75-річчя з дня заснування)», у якій прослідкувала основні події, пов'язані з кінотеатром, та зазначила, що «з огляду на те, що у нашого кінотеатру є двійник у місті Новоград-Волинському на Житомирщині, який теж носить ім'я Щорса, маємо підстави стверджувати, що проєкт кінозакладу був типовим»².

У Чернігові не збереглися документи, із яких би випливало, кому належить проєкт будівлі. Тому ми зв'язалися з директоркою краєзнавчого музею Новоград-Волинського

¹ Сергєєва С. Історія кінотеатру імені Щорса у Чернігові (до 75-річчя з дня заснування). *Скарбниця української культури: Науковий часопис чернігівського історичного музею імені В.В. Тарновського*. 2014. Вип. 16. С. 136.

² Там само. С. 136.

Оленою Жовтук, яка, покликаючись на Паспорт пам'ятки архітектури місцевого значення, розповіла, що їх «об'єкт культурної спадщини ... знаходиться у центральній частині міста ... Відіграє суттєву роль в обличчі міського громадського центру, є архітектурною домінантою Центральної площі»³. Очільниця музею порекомендувала нам як консультанта інженерку відділу культури міської ради Євгенію Ващук, яка надіслала нам копії «Історичної довідки на пам'ятку архітектури "Кінотеатр імені Щорса"» та Паспорту об'єкта культурної спадщини – «Кінотеатру імені Щорса». У документах вказано, що автором проекту споруди був художник-архітектор Павло Федорович Савич, репресований у 1937 р., пізніше реабілітований. На біографічній сторінці П.Ф. Савича у Вікіпедії будівлі кінотеатрів імені Щорса у Новоград-Волинському та Чернігові зазначені серед архітектурних об'єктів, збудованих за його проектами⁴

Кінотеатр ім. Щорса у Новограді-Волинському, 1950-і рр.⁵

Фото кінотеатру імені Щорса на біографічній сторінці П.Ф. Савича.

³ Паспорт об'єкта культурної спадщини. Кінотеатр імені Щорса. м. Новоград-Волинський, вул. Шевченка 5/1 / Начальник відділу культури міської ради Л.В. Заєць. Управління у справах сім'ї, молоді, фізичної культури та спорту міської ради, вул. Шевченка, 5/1, 2016. 4 арк.

⁴ Павло Федорович Савич. *Вікіпедія*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>.

⁵ Фото взято зі статті: Сергеева С. Історія кінотеатру імені Щорса у Чернігові... С. 136.

Майданчик під забудову кінотеатру імені Щорса в Чернігові було відведено поблизу центральної площі, на місці старого одноповерхового будинку, який належав міському трикласному училищу. Через брак коштів, а також зважаючи на великий обсяг роботи, зведення кінотеатру відбувалося надзвичайно повільно. Святкування 21-ї річниці Жовтневої революції, як зазначено у статті «Нове будівництво в Чернігові» газети «Більшовик», прискорило будівельні роботи. Було взято зобов'язання відкрити кінотеатр на початку листопада 1938 р.⁶, проте, звинувачуючи «підлих ворогів народу» у перешкоджанні будівництву, влада виголосила іншу дату введення об'єкта в роботу – 1 травня 1939 р. Задля більш ретельного контролю за будівництвом бюро Чернігівського міського КП(б)У прийняло постанову «Про хід будівництва нового кінотеатру»⁷, у якій не тільки вказало на причини безпідставного затягування будівництва (міжвідомчі суперечки), а й окреслило найближчі завдання безпосередніх виконавців від будтресту, облкінофототресту, міськкомунгоспу, організацій електро- та водопостачання й інших установ: ліквідація усіх непорозумінь між установами; прибирання та облаштування майданчику перед будівлею; підключення водопостачання, каналізації та електроенергії тощо. Проте, травневі свята в Чернігові відбулися без відкриття довгоочікуваної установи: прем'єра кінофільму Олександра Довженка «Щорс» 1 травня 1939 р. демонстрували в кінотеатрі «Перше держкіно».

Відкриття кінотеатру імені Щорса відбулося 10 серпня 1939 р. Головне приміщення – глядацька зала, розрахована на 565 місць, інші приміщення – фойє, кімната відпочинку та ігор, буфет, танцювальний майданчик, газетний кіоск зустрічали усіх охочих містян. Новий кінотеатр назвали на честь радянського полководця Миколи Щорса (1895–1919), чие ім'я почали активно популяризувати в СРСР у другій половині 1930-х рр. Пов'язують це з подією, яка відбулася на врученні О. Довженку в 1935 р. на засіданні Президії ЦВК РСРС ордену Леніна за фільм «Аероград»: тоді Й. Сталін замовив кінорежисеру фільм про «українського Чапаєва». Побажання вождя донести до людей образ Щорса-героя сприйняли як указівку й інші митці – поети, прозаїки, композитори, художники, скульптори. Поет, журналіст Михайло Голодний (справж. Михайло Семенович Епштейн) у 1935 р. написав «Пісню про Щорса», український композитор Борис Лятошинський на лібрето Максима Рильського та Івана Кочерги створив оперу про полководця, український радянський письменник Семен Склярєнко видав тритомник «Шлях на Київ»⁸. У тому ж році рідне місто командира Першої радянської стрілецької дивізії Богунського полку м. Сновськ було перейменовано у м. Щорс. Робота О. Довженка над фільмом «Щорс» затягнулася на кілька років. 19 березня 1939 р. стрічку продемонстрували делегатам 18-го з'їзду ВКП(б). Як зазначалося раніше, у Чернігові фільм уперше показали глядачам 1 травня 1939 р. в кінотеатрі «Перше держкіно».

Відтак першим фільмом, який демонстрували чернігівцям при відкритті кінотеатру імені Щорса 10 серпня 1939 р., була стрічка українського режисера Ігоря Савченка «Вершники» за однойменним твором Юрія Яновського. У всі подальші дні, чергуючи з виголошеною кінокартиною, показували фільм «Щорс», який, до речі, знімали на Чернігівщині⁹.

Кінотеатр імені Щорса, як й інші кінотеатри СРСР того часу, збирав глядачів кінофільмами, що пропагували радянську владу, критикували й засуджували «буржуазні прояви», показували «боротьбу робітників і селян» проти білогвардійців і «петлюрівців» та всіляку підтримку Червоної армії і т. п. – «Арсенал», «Джувльбарс», «На Дальнем Востоке», «Аероград», «Горный марш», «Огненные годы» та ін. Демонстрували хронікально-документальні фільми про «радісну» зустріч народами Прибалтики, Галичини та Бессарабії червоноармійців, їх «ура» на честь визволителів¹⁰. У передвоєнному році активно демонструвалися стрічки, присвячені військовій тематиці («Моряк», «Истребители» та ін.), політичні драми («Великий гражданин»), присвяті передовикам виробництва, самовідданої праці вчителів тощо. Тобто, фільми пропагували комуністичну ідеологію, радянський спосіб життя, критикували «загниваючий» капіталізм.

З часом кінотеатр імені Щорса став найпопулярнішим осередком відпочинку містян. Його визнали найкращим в області та висунули кандидатом на отримання перехідного Червоного прапора Управління кінофікації при РНК УРСР¹¹.

У роки Другої світової війни Чернігів зазнав неабиякого руйнування. Із 27 червня 1941 р. аж до вступу німецьких військ у місто 9 вересня, його постійно бомбардували.

⁶ Нове будівництво в Чернігові. *Більшовик*. 12 жовтня 1938. С. 3.

⁷ ДАЧО. Ф. П.-616. Оп. 1. Спр. 938. Арк. 478–478 зв.

⁸ Оксана Лук'яненко. Микола Щорс: між міфом і реальністю. *Голос України*. 5 березня 2020. URL: <http://www.golos.com.ua/article/328543>.

⁹ Кінотеатри Чернігова. *Вікіпедія*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>.

¹⁰ Сергєєва С. Історія кінотеатру імені Щорса у Чернігові... С. 139.

¹¹ Там само. С. 139.

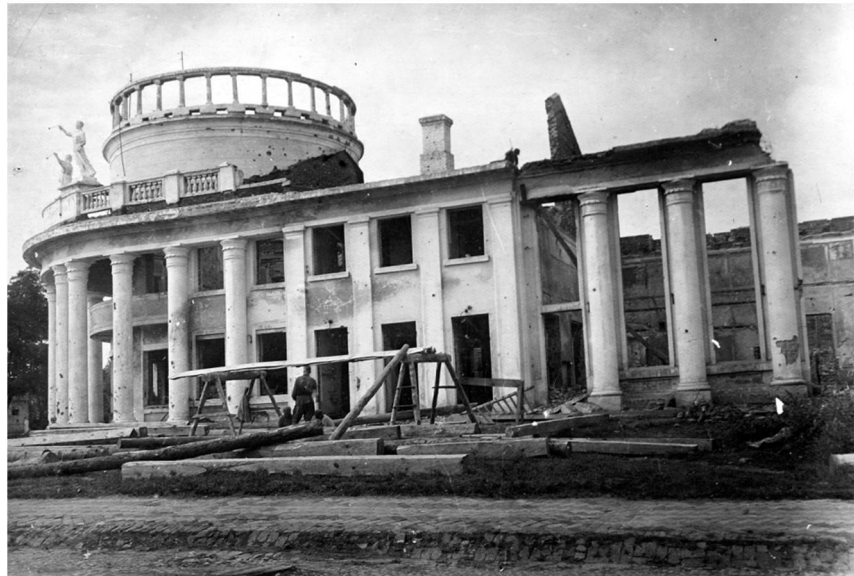
Руйнування Чернігова від бомбардування продовжували великі пожежі в місті. Чернігівський дослідник Дмитро Сіліч організував у міській бібліотеці ім. Коцюбинського фотовиставку з 32-х знімків Чернігова у роки окупації (1941–1943). Як розповів колекціонер, першою фотографією, яку він придбав на військово-історичному форумі в 2011 р., була світлина кінотеатру імені Щорса. На сьогодні зібрання Д. Сіліча нараховує близько 400 знімків, які свідчать про 50% зруйнованих будівель міста різного призначення¹².

*Будівля кінотеатру імені Щорса у часи німецької окупації
(фотографія з колекції Дмитра Сіліча)*

Отже, кінотеатр імені Щорса зазнав 70% руйнування – від усієї будівлі залишився лише фасад. Після звільнення міста від окупантів у Чернігові не залишилось жодного вцілілого кінотеатру.

Відновлювальні роботи будівлі кінотеатру розпочалися влітку 1944 р., а навесні 1946 р., незважаючи на продовження робіт, кінотеатр відкрив частину приміщення для перегляду фільмів. Завершилася відбудова приміщення в 1947 р., після чого у ньому розмістили міський будинок культури.

*Кінотеатр імені Щорса під час реставрації після подій Другої світової війни
(фотографія з Паспорту пам'ятки архітектури місцевого значення
«Кінотеатр імені Щорса», арк. 13).*

¹² Фотографії Чернігова періоду окупації під час II світової війни презентували у міській бібліотеці ім. Коцюбинського. 19 травня 2019. UA: Чернігів. URL: <https://cn.suspilne.media/news/21434>.

Кількість місць у глядацькій залі зменшилася до 500. У лютому 1949 р. на другому поверсі кінотеатру відкрили круглу залу на 100 місць, у фойє першого поверху облаштували естрадний майданчик (зараз там вхід до Червоної зали)¹³.

У 1952 р. у дворі кінотеатру розпочав роботу літній кіномайданчик на 513 місць. Наприкінці 1957 р. у великій залі встановили широкий екран. Важливо зазначити, що протягом 1950-х рр. кінотеатр імені Щорса залишався у Чернігові єдиним приміщенням, яке вміщувало велику кількість глядачів, тому там проводили фактично всі міські публічні заходи – від зустрічі Нового року до судових засідань. Відвідування чернігівцями кінотеатру можна порівняти зі святковою подією – концерт камерного оркестру, танці перед початком сеансу, поїдання смаколиків. Установа з часу свого відкриття виконувала в місті функції головного осередку й під час святкування 1 травня, 7 листопада, Дня Перемоги. Будівлю прикрашали гаслами, транспарантами, портретами Леніна, Сталіна, членів політбюро. На початку 1950 р. після демонстрації у кінотеатрі фільму «Падіння Берліна» вся чернігівська преса обговорювала кінокартину – висвітлювали «патріотизм радянського народу», прославляли «вождя народів» Сталіна тощо.

У 1962 р. за проєктом архітектора Василя Антоновича Карнабеда (1927–2005) була побудована ще одна зала вздовж вул. Магістратської (у минулому – Куйбишева). Роботу виконувало будівельне управління Чернігівської ТЕЦ. Збудована амфітеатром зала мала широкий екран і вміщувала 610 глядачів. Драпірування стін, завіси над півовальним екраном виготовили з тканини червоного кольору, звідси назва – «Червона зала». Стару велику залу задекорували тканиною блакитного кольору та використали аналогічного кольору фарбу для внутрішнього оздоблення, й вона отримала назву «Блакитна». Отож кінотеатр імені Щорса залишався найбільшим і найвідвідуванішим культурним осередком міста: дві великі кінозали – Червона на 610 та Блакитна на 544 місць, Кругла зала на 150 місць і Літня зала у дворі кінотеатру – на 440 глядачів. У приміщенні кінотеатру продовжували проводити загальноміські, обласні заходи різних рівнів та напрямків.

На початку 1970-х рр. над головним входом до театру демонтували дві скульптури – робітника і селянку зі смолоскипами, які з часом почали руйнуватися та загрожувати обвалом¹⁴.

СРСР продовжував виховувати радянську людину в руслі комуністичних ціннісних орієнтирів. До реалізації цього завдання залучали всі культурно-масові установи та заклади; велику роль у цьому відігравали кінотеатри. Демонструючи на великий загальний кінофільми «Оптимистическая трагедия», «Это случилось в милиции», «Повесть пламенных лет», «Щорс», «Земля», «Мичурин», «На крилах пісні» та ін., людей налаштовували думати у «правильному напрямку». Проте не тільки кіносеансами жив кінотеатр імені Щорса. У ньому проводили велику кількість інших масових заходів – фестивалі, присвячені підприємствам та організаціям міста, святкування їхніх ювілеїв (наприклад, проведення фестивалю «Хімія служить людині» (1964), із демонстрацією науково-популярних фільмів та облаштуванням демонстраційних стендів); організація молодіжних вечорів відпочинку; тематичні лекції та покази фільмів до свят або значимих дат. Наприкінці 1980-х рр. у кінотеатрі було створено клуб «Еліт» для перегляду фільмів, розрахованих не на «масового споживача», розвивальну функцію виконував кінолекторій «Хочу все знати» тощо.

2 лютого 1993 р. у Блакитній залі кінотеатру сталася пожежа, під час якої перекриття, охоплені вогнем, обвалилися. Врешті, у Блакитній залі залишилися лише стіни, дерев'яні перекриття фойє Блакитної та Круглої зали вогонь фактично знищив, суттєво постраждала покрівля всього приміщення, виведенні з ладу системи опалення, водо- та електропостачання. У висновку комісія, яка обстежувала приміщення після пожежі, зазначала, що воно не придатне для експлуатації. Із літа 1994 р. розпочалися відновлювані роботи, які виконувало Чернігівське науково-реставраційне проектно-виробниче управління та субпідрядник – трест «Чернігівпромбуд». Найбільш трудомісткі роботи у Блакитній залі виконувало управління «Житлобуд 1». 9 травня 1995 р. у Блакитній залі відбувся перший кіносеанс, а з червня 1995 р. культурний осередок повністю відновив роботу¹⁵.

Початок 2000-х рр. приніс кінотеатру нове технічне забезпечення, нові можливості, але й певні матеріальні труднощі.

Керманічами кінотеатру в різні періоди були: Гаврило Павлович Печорний – перший директор установи; у повоєнні роки – Андрій Гаврилович Куликов; з 1950 р. – Олена Гаврилівна Дальська; з 1974 р. – Валентин Михайлович Ігнатенко; з 1988 р. – Іван Федорович Нетреба; з 2008 р. – Олександр Михайлович Мельник.

¹³ Паспорт пам'ятки архітектури місцевого значення «Кінотеатр імені Щорса» / Ю.В. Травка-Бобенко. Чернігів: ПП «Майстерня архітектора Травки В.А.», 2020. Арк. 3.

¹⁴ Там само.

¹⁵ Сергеева С. Історія кінотеатру імені Щорса у Чернігові... С. 145.

Кінотеатру імені Щорса та самому полководцю із 1935 р. чернігівська преса регулярно присвячувала статті та фотознімки. Газета «Більшовик» не залишала поза увагою жодної події, пов'язаної з ними – «Нове будівництво в Чернігові» (1938), «“Щорс” у Чернігові» (1939), «Пам'ятник Миколі Олександровичу Щорсу має бути встановлений у Чернігові» (1939), «“Щорс в бою під Черніговом” – картина, яку одержав обласний музей» (1939), «Урочисте відкриття нового кінотеатру» (1939), «Новозбудований кінотеатр у Чернігові» (1939) та ін.; «Деснянська правда» – «Вечір молоді» (1953), «Дев'ять днів одного року», «Новий кінозал – відкрито» (1962), «Пожежа в кінотеатрі» (1993), «Допомогти кінотеатру» (1994), «Кінотеатр нашої юності» (1999) та ін.

Інформацію про ланцюг перепризначень установи нам надала директорка сучасного «Чернігівського обласного молодіжного центру» Чернігівської обласної ради (далі – ЧОР) Ірина Юрїївна Сімонова¹⁶. Зміни у призначенні кінотеатру розпочалися з 1988 р., коли установу перейменували у «Виробниче об'єднання і прокат кіновідеофільмів». З 1995 р. кінотеатр носить назву Чернігівське державне підприємство «Чернігівкіно», яке з 2005 р. стало комунальним підприємством «Чернігівкіно» ЧОР. Згідно до закону про декомунізацію, прийнятого Верховною Радою України 9 квітня 2015 р., ЧОР було винесене на обговорення питання про перейменування кінотеатру: пропонували перетворити його на культурний центр «Чернігів», назвати «Зачарована Десна» чи «Кінотеатр ім. Довженка», проте жодна з пропозицій не була прийнята. Доля кінотеатру, як і багатьох установ схожого призначення, на другому десятилітті 2000-х рр. змінювалась в одному напрямку – влада, не маючи коштів на утримання закладів (установ) комунальної власності, передавала приміщення в оренду.

У 2016 р. «Чернігівкіно» було ліквідовано, а приміщення перейшло в підпорядкування комунального закладу «Обласний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв» ЧОР й отримало назву – «Кіно-культурний мистецький центр з національно-патріотичного виховання дітей та молоді», керманичкою якого призначили Світлану Сакір. У 2017 р. знову відбулися зміни в долі екс-кінотеатру – було створено КП «Обласний молодіжний центр» ЧОР, яким керували спочатку в. о. директора Вадим Антошин, пізніше – в. о. директора Ірина Сімонова.

КП «Обласний молодіжний центр», колишній кінотеатр імені Щорса.

Протягом року підприємство реорганізували в комунальну установу «Чернігівський обласний молодіжний центр» ЧОР, який працює й досі. Директоркою призначили І.Ю. Сімонову; вона розповіла нам про значне розширення сектору послуг, які пропонують в установі – проведення семінарів, конференцій тренінгів, лекцій, форумів тощо. Важливо зазначити, що функція кінотеатру збережена – відбуваються кінопокази, кінопрезентації. Керманичка культурно-просвітницького центру запевнила: «Планів ще багато, на досягнутому зупинятися не будемо!»

¹⁶ Респондентка Сімонова І.Ю. – директорка комунальної установи «Чернігівський обласний молодіжний центр» ЧОР про історію пам'ятки культури місцевого значення з кінця 80-х ХХ ст. до сьогодення за матеріалами документів, які зберігаються у адміністраторки закладу.

References

- Lep'yavko, S. (2012). Chernihiv. Istoriya mista [Chernihiv. History of the town]. Kyiv, Ukraine.
- Travka-Bobenko, Yu. (2020). Pasport pam'yatki arhitekturi misceвого znachennya «Kinoteatr imeni Shchorsa» [Passport of an architectural monument of local significance «Shchors cinema»]. Chernihiv, Ukraine.
- Sergeeva, S. (2014). Istoriya kinoteatru imeni Shchorsa u Chernigovi (do 75-richchya z dnya zasnovannya) [History of the Shchorsa cinema in Chernihiv (to the 75th anniversary of foundation)]. *Skarbnicya ukrainoi kulturi – Treasury of Ukrainian culture*. Vip. 16.

Дорохіна Тамара Федорівна – кандидат історичних наук, доцент Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського НУЧК ім. Т.Г. Шевченка.

Dorohina Tamara F. – candidate of Historical Sciences, Associate Professor of the Educational and Scientific Institute of History and Socio-Humanitarian Disciplines named after O.M. Lazarevsky of the Taras Shevchenko National University «Chernihiv Collegium».

E-mail: tamara-turenok@ukr.net

Косаченко Владислав Сергійович – аспірант Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського НУЧК ім. Т.Г. Шевченка.

Kosachenko Vladyslav S. – graduate student of the Educational and Scientific Institute of History and Socio-Humanitarian Disciplines named after O.M. Lazarevsky of the Taras Shevchenko National University «Chernihiv Collegium».

E-mail: swimminn@gmail.com

THE FATE OF AN ARCHITECTURAL MONUMENT OF LOCAL IMPORTANCE: SHCHORSA CINEMA IN CHERNIHIV

*The purpose of the article is to present the history of a typical Soviet-era cinema on the example of the Shchors cinema in Chernihiv; to trace how cinema influenced in the education of the Soviet people; to acquaint with the reasons and methods of creation of the cult of Shchors in the 30s of the last century; to analyze the restoration of the cinema after its destruction in the postwar period, partial restoration work in the 60s, after the fire of 1993, as well as the allocation of funds for its continuous improvement as an institution for cultural usage, to determine importance of the cinema to the local population on the periods of city life; to announce the names of the heads of the institution, to remember the trials they overcame for the functioning of the cinema; comment on the present of cultural monument of local importance. **The scientific novelty** of the article is that it offers a complete history of the cinema named after Shchors, presented by the author of the project of the artist-architect from Kyiv P.F. Savich. **The methodological basis** of the work is the principles of integrity, systematization, historicism and objectivity, which allowed to achieve impartiality and provided a comprehensive study of the problem. Virtually all general research **methods** are used: empirical, complex, theoretical and a number of special research methods such as grouping and component analysis. **The conclusions** correspond to the purpose of the study: we traced the history of the architectural monument of local significance from the proclamation of construction in 1935 to the present, when times, values, interests of locals population have changed. It is important to point out that the Chernihiv Regional Youth Center has retained the functions of a cinema – film screenings and film presentations take place there. In addition, seminars, conferences, trainings, lectures, forums, etc. are held in Center too. Building of the 30s of the XX century continues to serve people and delight them with new projects.*

Key words: architectural monument, cinema, Shchors, reconstruction, building.

Дата подання: 31 травня 2021 р.

Дата затвердження до друку: 10 квітня 2021 р.

Цитування за ДСТУ 8302:2015

Дорохіна, Т., Косаченко, В. Доля пам'ятки архітектури місцевого значення: кінотеатр імені Щорса в Чернігові. *Сіверянський літопис*. 2021. № 5. С. 51–57. DOI: 10.5281/zenodo.5730349.

Цитування за стандартом APA

Dorohina, T., Kosachenko, V. (2021). Dolia pamiatky arhitektury mistsevoho znachennia: kinoteatr imeni Shchorsa v Chernihovi. [The fate of a Monument of Architecture of local significance: Shchorsa cinema in Chernihiv]. *Siverianskyi litopys – Siverian chronicle*, 5, P. 51–57. DOI: 10.5281/zenodo.5730349.

